

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

11.03.2021

Konu: Bu Mart Ayında Ücret Gelirlerinin Beyanı İçin Yeni Kurallar Geçerli Olacak.

Hatırlanacağı gibi 2019 yılının Aralık ayında yayımlanan 7194 Sayılı Kanun ile ücret gelirlerinin beyanı da dahil olmak üzere Gelir Vergisi Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştı.

Diğer gelir unsurlarıyla ilgili değişikliklerin çoğu 2019 gelirleri için 2020 yılında verilen beyannamede uygulanmıştı.

Ancak 7194 Sayılı Kanun'un yürürlük maddesinde **ücretin beyanındaki düzenlemelerin 01.01.2020 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanacağı** açıklanmıştı.

Dolayısıyla gelir vergisiyle ilgili diğer değişikliklere nispeten alışılrsa da, ücretin vergilendirilmesi ve hangi hallerde beyanname verileceğine ilişkin düzenlemeler ilk defa bu yıl uygulanacak.

Bu yüzden gelir vergisi beyannamesi döneminde olduğumuz bu günlerde söz konusu değişiklikleri hatırlamakta fayda bulunuyor.

Ücret gelirlerinin beyanını düzenleyen "Toplama yapılmayacak haller" başlıklı GVK'nın 86'ncı maddesindeki değişiklikler kıyaslamalı olarak aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1. Tek Ücret Geliri de Olsa Yüksek Maaşlı Çalışanların Beyanname Vermesi Gerekecek.

Önceden tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler, tutarı ne olursa olsun beyana tabi değildi.

Yani bu durumda olan çalışanın yıllık ücret geliri asgari ücret de olsa, 45.000 TL de olsa, 1.000.000 TL de olsa beyanname verilmeyecekti.

Ancak 2020 yılında tek ücret geliri elde edilse bile, yıllık ücretin 600.000 TL'yi aşması durumunda beyanname verilmesi gerekecek.

Tutarın 600.000 TL'nin altında kalması halinde ise eskiden olduğu gibi beyanname verilme zorunluluğu bulunmuyor.

Yani tek ücret geliri olsa da önceki yılların aksine 2020 yılında yüksek ücret elde edenlerin beyanname vermesi gerekiyor.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

2. Birden Fazla İşverenden Ücret Alanların Beyanname Verme Şartlarında da Değişiklik Yapıldı.

Yüksek ücretlilerin beyanname vermesi yönündeki düzenleme sadece tek maaş alanlar için yapılmadı.

Yine ilk defa 2020 yılı için uygulanmak üzere, **birinci işverenden alınanlar dahil ücret gelirleri toplamı, tarifenin 4'üncü dilimindeki tutarı (600.000 TL'yi) aşan ücretlilerin de beyanname vermesi gerekecek.**

Bununla birlikte, birden fazla işverenden elde edilen ücretlerde ise birinci işverenden sonraki işverenden aldıkları (yani en yüksek ücret dışındaki) ücret gelirinin toplamının tarifenin ikinci dilimindeki tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşması durumunda bütün ücretler için beyanname verilmesi zorunluydu. Tersî durumda ise beyanname verilmiyordu.

Söz konusu düzenlemede ise herhangi bir değişiklik yapılmadı. Dolayısıyla bu şart halen geçerli.

2020 yılında elde edilen gelirlere yönelik, birden fazla yerden ücret alınması halinde beyanname verme zorunluluğu, başka geliri olmayan Bay A ile şu şekillerde örneklendirilebilir:

- a.** 1. İşveren: 120.000 TL,
2. İşveren: 45.000 TL.

Bay A'nın ikinci işverenden elde ettiği ücretin (45.000 TL) 49.000 TL'yi geçmemesi nedeniyle beyanname vermesi gerekmeyecek.

- b.** 1. İşveren: 400.000 TL,
2. İşveren: 30.000 TL,
3. İşveren: 20.000 TL.

Bay A'nın ilk işveren dışında elde ettiği ücret toplamı 50.000 TL'nin (30.000 + 20.000) 49.000 TL'yi aşması dolayısıyla, birinci, ikinci ve üçüncü işverenden elde edilen bütün ücretler için beyanname vermesi gerekecek.

- c.** 1. İşveren: 570.000 TL,
2. İşveren: 30.000 TL,
3. İşveren: 10.000 TL.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Bu örnekte Bay A'nın toplam ücret geliri 600.000 TL'yi geçtiğinden beyanname verme zorunluğu bulunuyor. **Yukarıdaki düzenleme yapılmamış olsaydı, birinci işverenden alınan ücret dışındaki ücret toplamının 40.000 TL'nin (30.000 + 10.000) 49.000 TL'lik sınırın altında kalması nedeniyle beyanname verilmesi gerekmeyecekti.**

Tanımlarda yer alan birden fazla işverenden ücret elde edilmesi durumu, yıl içinde iş değiştirilmesi ya da yılın aynı dönemlerinde farklı işverenlerden ücret alınması şeklinde gerçekleşebilir.

Konuyla ilgili dikkate alınması gereken bir diğer nokta da tanımlamadaki ücretin (brüt veya net gibi) hangi ücret olduğu.

Ücret gelirleri için beyanname verilip verilmeyeceğinde ve verginin hesaplamasında, brüt ücretten emekli aidatı, sosyal sigorta primleri, SGDP, hayat/sağlık sigortası primleri gibi kalemlerin düşülmesinden sonra kalan tutarın dikkate alınması gerekiyor.

Diğer gelir unsurlarında olduğu gibi ücret gelirleri için beyanname verilmesi durumunda kesilen verginin, hesaplanan gelir vergisinden düşülmesi mümkün. Yani beyanname ödenen tutar, hesaplanan vergiden işveren tarafından yapılan kesinti düşüldükten sonraki kalan tutar olmalı.

Hatta matrahtan indirim konusu yapılabilen bağış, yardım, eğitim/sağlık harcamaları gibi kalemler ve varsa diğer gelir unsurları dolayısıyla vergi iadesi de söz konusu olabilir.

Bununla birlikte, yurtdışından elde edilen ücretler gibi, tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücret gelirlerinin tutarı ne olursa olsun beyan edilme zorunluluğu bulunuyor.

Ücretlilerin vergilendirilmesinde diğer önemli bir nokta ise, %40'lık dilimin de dahil edildiği yüksek oranlı yeni gelir vergisi tarifesinin bu sene verilecek beyanname ilk defa uygulanacak olması.

2019 yılında diğer gelir unsurları için yeni tarife uygulanmış olsa da, 7194 Sayılı Kanun'a eklenen geçici madde ile 01.01.2019-31.12.2019 arasında elde edilen ücret gelirlerine eski tarifenin geçerli olacağı açıklanmıştı.

Vergi tahsilatı içerisinde büyük paylardan birine sahip olmakla beraber, ücretlerin kesinti yoluyla vergilendirilmesi dolayısıyla hiç beyan edilmeyeceği yönünde yaygın ve doğru olmayan bir düşüncenin hakim olduğunu söyleyebiliriz.

Yani ücret geliri elde edenlerin bunların beyanı konusundaki farkındalığının önceden beri düşük olduğunu söylemek mümkün. Özellikle iş değişikliği nedeniyle yukarıdaki şartların sağlanması durumunda beyanname verilmesi gerektiğini bilen çalışanların sayısı oldukça az.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Ancak son birkaç senedir, birden fazla işverenden ücret alındığı halde bu gelirlerin beyan edilmediği gerekçesiyle oldukça fazla sayıda mükelleften izah yapması ve beyanname vermesi isteniyor.

Dolayısıyla bu sene ilk defa uygulanacak düzenlemelerle özellikle yüksek ücret elde eden mükelleflerin daha dikkatli davranmaları gerekiyor.

(Hazırlayan: Aytaç AYGÜN, Yeminli Mali Müşavir)